

Handläggare: Gunilla Schedin
Telefon: 508 09 015

Till
Norrmalms stadsdelsnämnd

Riktlinjer för handläggning av insatser enligt socialtjänstlagen till vuxna med missbruks-/beroendeproblematik - remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Remissen besvaras med stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Christina Rapp Lundahl
stadsdelsdirektör

Siw Lideståhl
avdelningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från bl.a. Norrmalms stadsdelsnämnd med anledning av ett förslag till reviderade riktlinjer för handläggning av insatser enligt socialtjänstlagen (SoL) till vuxna med missbruks- /beroendeproblematik.

Förvaltningen är i huvudsak positiv till förslaget men tycker inte att frågan om förvaltning av egna medel och stöd till brottsoffer ska ingå i riktlinjerna alternativt tas upp även i andra riktlinjer som rör insatser för vuxna. Förvaltningen vill också framhålla att verksamheten med personligt ombud riktar sig till personer med psykiska funktionsnedsättningar och därför inte hör hemma i de nu föreslagna riktlinjerna.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från samtliga stadsdelsnämnder med anledning av ett förslag från socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden till riktlinjer för handläggning av insatser enligt socialtjänstlagen (SoL) till vuxna med missbruks- /beroendeproblematik. Nämndernas yttrande ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 31 januari 2011. Förslaget bifogas.

De nuvarande riktlinjerna antogs av kommunstyrelsen 2002 och reviderades senast 2005. Sedan dess har Socialstyrelsen utarbetat nationella riktlinjer för missbruks- och beroendevården och Kommunförbundet Stockholms län och Stockholms läns landsting har tagit fram en gemensam policy för att förebygga och behandla missbruk och beroende. Vad gäller Stockholms stad har också ett nytt STAN-program (Stockholms tobaks-, alkohol-, och narkotikapolitiska program) antagits.

Under de senaste åren har missbrukarvården genomgått relativt stora förändringar. Evidensbaserade metoder ska användas i största möjliga utsträckning och inom stadens missbrukarvård har omfattande kompetensutveckling vad gäller dessa metoder genomförts. Kravet på uppföljning av insatser har också ökat.

Förslaget till nya riktlinjer bygger till stor del på nuvarande riktlinjer men har kompletterats, omarbetats och anpassats till den ändrade lagstiftningen och andra förändringar inom verksamhetsområdet.

Ärendet

Riktlinjernas syfte och innehåll

Syftet med riktlinjerna är att garantera rättssäkerhet och likabehandling när det gäller utredning, bedömning och tillgång till de insatser staden erbjuder personer med missbruks- /beroendeproblematik. Den enskildes inflytande och delaktighet i utredning och genomförande av insatser betonas.

Riktlinjerna innehåller avsnitt om aktuell lagstiftning som rör verksamhetsområdet samt frågor om kunskapsbaserat arbete och evidensbaserade metoder. Vidare finns avsnitt om utredning och biståndsbedömning, dokumentation och uppföljning, anvisningar för handläggning av insatser i öppenvård, placeringar i hem för vård och boende, familjehem, kontraktvård, yttranden till andra myndigheter m.m.

Förslaget till riktlinjer tar även upp frågor kring uppsökande arbete, barnperspektivet, samverkan med andra huvudmän samt olika gruppers speciella

behov, t.ex. hemlösa med missbruksproblematik, kvinnor med missbruksproblematik, barn och andra anhöriga till personer med missbruksproblematik.

Målgrupp

Målgruppen för riktlinjerna är vuxna med missbruks- / beroendeproblematik. Som vuxna räknas personer som fyllt 18 år. Unga vuxna i åldern 18 till 20 år med missbruksproblem kan bli föremål för insatser enligt såväl socialtjänstlagen (SoL) som lagen om vård av unga (LVU) och lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM). Insatser enligt LVU kan pågå tills den unge fyller 21 år. De föreslagna riktlinjerna behandlar endast utredning och insatser enligt SoL.

Utbildningsinsatser

Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen kommer att genomföra utbildning i de nya riktlinjerna för berörd personal vid stadsdelsförvaltningarna och vid socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid personal- och kansliavdelningen i samarbete med socialtjänstavdelningen.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen är i huvudsak positiv till de föreslagna riktlinjerna som, jämfört med nuvarande riktlinjer, är tydligt kopplade till aktuell lagstiftning och den utveckling i övrigt som skett inom verksamhetsområdet.

Förslaget omfattar dels ett avsnitt om förvaltning av egna medel och dels ett avsnitt om socialtjänstens skyldighet att ge stöd och hjälp till den som utsatts för brott och dennes närstående. Det är i och för sig bra att staden har riktlinjer i dessa avseenden men svårigheter att hantera sin ekonomi och risk för att utsättas för brott kan inte direkt kopplas till målgruppen för de nu aktuella riktlinjerna. Man får lätt intryck av att personer som inte kan hantera sin ekonomi eller råkar ut för brott är missbrukare, vilket inte ger en rättvisande bild av realiteten. Förvaltningen tycker därför inte att frågan om förvaltning av egna medel och stöd till brottsoffer ska tas upp i detta sammanhang alternativt ingå i riktlinjerna för andra verksamhetsområden som rör vuxna.

Vad gäller egna medel har förvaltningen för övrigt uppfattningen att samtliga stadsdelsförvaltningar har ambition att minimera den typen av ärenden och istället stödja och hjälpa den enskilde att själv kunna hantera sin ekonomi.

Förslaget till riktlinjer omfattar även ett avsnitt om personligt ombud. Förvaltningen vill framhålla att möjligheten att kunna få ett personligt ombud infördes som ett komplement till den s.k. psykiatrireformen i syfte att ge personer med psykiska funktionsnedsättningar stöd och hjälp i kontakten med olika myndigheter och i samordningen av olika huvudmäns insatser. Verksamheten riktar sig således inte till personer med missbruks- /beroendeproblematik annat än i det fall den enskilde också har en psykisk funktionsnedsättning. Frågan om personligt ombud hör, som förvaltningen ser det, därför inte hemma i de nu aktuella riktlinjerna.

Bilaga

Riktlinjer för handläggning av insatser enligt socialtjänstlagen till vuxna med missbruks- /beroendeproblematik.